

Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή II

Εαρινό Εξάμηνο 2026
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 1^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

Συνοπτική επισκόπηση υλικού β' εξαμήνου «Άσκησης Ακοής»:
(α) Εσωτερική ακοή, (β) Ακουστική αναγνώριση και (γ) Φωνητική εκτέλεση
των παρακάτω (από ασκήσεις και ρεπερτόριο):

∞ Μεμονωμένα διαστήματα (αρμονικά & μελωδικά)

∞ Βαθμίδες μείζονας και ελάσσονας κλίμακας, και: 'ανάμεσα' στις βαθμίδες: **χρωματική κίνηση**

∞ Μονόφωνες και **δίφωνες** τονικές μελωδίες

∞ Εκκλησιαστικοί **τρόποι**

∞ Συγχορδίες: τρίφωνες M, E, ε, A, & **τετράφωνες** μεθ' 7^{ης}: **Mμ** και **dim.**

∞ Αρμονικές διαδοχές και πτώσεις: χρήση όλων των βαθμίδων σε ευθεία κατάσταση ή αναστροφή. Συν: **δανεισμένες** συγχορδίες (iv), **II^N**, **παρενθετικές δεσπόζουσες** και ειδ. V/V, V/III. **Φρύγια πτώση.**

∞ Ρυθμός: παρεστιγμένα (και **αντεστραμμένα**), παύσεις, συζεύξεις, **συγκοπές, αντιχρονισμοί, σχέση 3 προς 2** (3:2 και 2:3)

1α. Ρυθμός: άρση και αντεστραμμένα παρεστιγμένα Εισαγωγή Jersild (σελ.49)

Άρση (το μισό τού χρόνου):

Allegro

Άρση (το 1/4 τού χρόνου):

Allegro

(Τρόπος σκέψης:)

Αντεστραμμένο παρεστιγμένο:

(Τρόπος σκέψης:)

Allegro

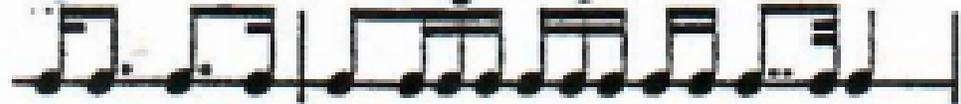
1β. Ρυθμός: άρση και αντεστραμμένα παρεστιγμένα
Ρυθμική άσκηση Jersild 51 (σελ.52)

51. *Allegro*
 $\frac{4}{4}$

1γ.Ρυθμός: άρση και αντεστραμμένα παρεστιγμένα
Ρυθμική άσκηση Jersild 52 (σελ.52)

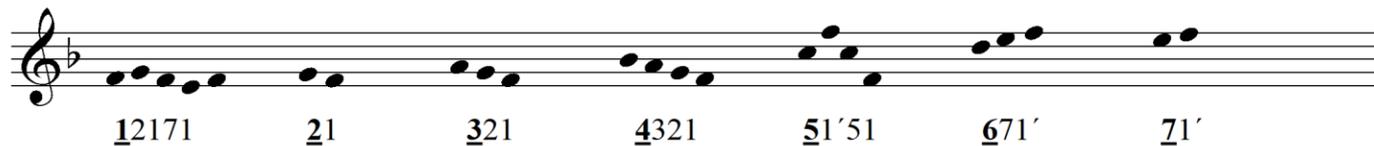
Adagio

52. $\frac{4}{4}$

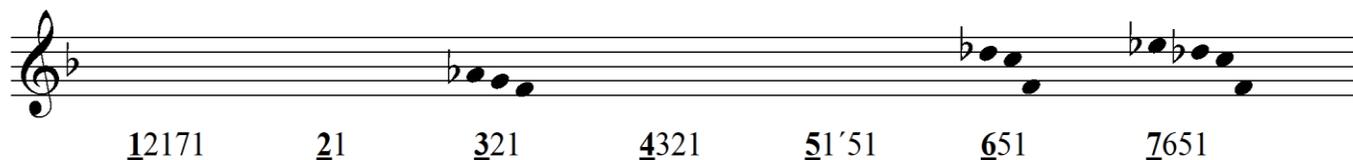
2α. Βαθμίδες μείζονας & ελάσσονας κλίμακας (και αλλοιωμένες) (σελ.24)

Οι βαθμίδες της μείζονας κλίμακας. Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί (Rifkin, D. & Urista, D. (2006). Developing Aural Skills: It's not just a game. *Journal of Music Theory Pedagogy*, 20, 57-79):

12171   21   321   4321   51'51   671'   71'

Οι βαθμίδες της (φυσικής) ελάσσονας κλίμακας. Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί:

12171   21   321   4321   51'51   651   7651

Οι υπόλοιπες νότες τής χρωματικής κλίμακας (αλλοιωμένες βαθμίδες σε μείζονα/ελάσσονα τονικότητα). Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί:

2^b71   4[#]51

2β. Στο χρωματική κλίμακα: πιθανές βαθμίδες για κάθε νότα

The image displays two staves of musical notation in treble clef, C major, illustrating possible fingering patterns for each note of a chromatic scale. The notes are: C, C#, D, D#, E, E#, F, F#, G, G#, A, A#, B, B#, C. The first staff covers notes 1 through 6, and the second staff covers notes 7 through 12. Fingerings are indicated by numbers 1-4 on the first staff and 7, 4, 5, 6, 6, 7, 7, 1 on the second staff. Arrows indicate the direction of the finger movement: down (↓) for notes 2, 3, 6, 7 and up (↑) for note 4. A slur with a '3' indicates a triplet for the final three notes of the first staff (A, A#, B).

3α. Τρίφωνες συγχορδίες – δομή

Ευθεία κατάσταση:	A' αναστροφή:	B' αναστροφή:
3η ○ ○ 3η ○	4η ○ ○ 3η ○	3η ○ ○ 4η ○

5 3	<u>Μείζ.</u>	<u>Ελάσ.</u>	<u>Ελατ.</u>	<u>Αυξ.</u>	6 3	<u>Μείζ.</u>	<u>Ελάσ.</u>	<u>Ελατ.</u>	<u>Αυξ.</u>	6 4	<u>Μείζ.</u>	<u>Ελάσ.</u>	<u>Ελατ.</u>	<u>Αυξ.</u>
3 ^η 3 ^η	μ Μ	Μ μ	μ μ	Μ Μ	4 ^η 3 ^η	Κ μ	Κ Μ	Α μ	ε Μ	3 ^η 4 ^η	Μ Κ	μ Κ	μ Α	Μ ε

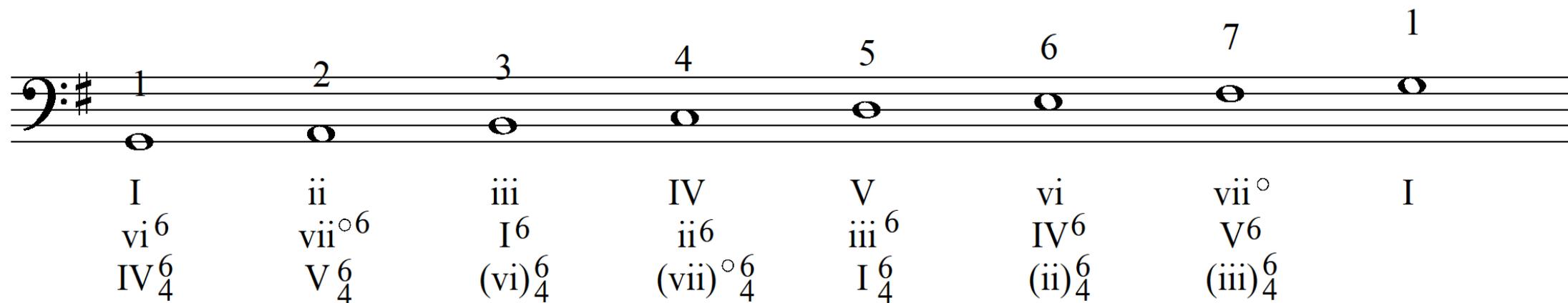
3β. Τρίφωνες συγχορδίες – όλες, με κοινή βάση το σι (πρβλ. σελ.38)

The image shows a musical staff with a treble clef and a common bass note of C. The staff is divided into four sections by double bar lines, each labeled with a category of triads. The triads are represented by three notes on the staff, and their chord symbols are written below them.

Category	Triad 1	Triad 2	Triad 3
<u>Μείζονες</u>	B	G ⁶	E ₄ ⁶
<u>Ελάσσονες</u>	b	g# ⁶	e ₄ ⁶
<u>Ελαττωμένες</u>	b ^o	g# ^{o6}	e# ^{o6} ₄
<u>Αυξημένη</u>	G ⁺⁶		

3γ. Τρίφωνες συγχορδίες πάνω στις βαθμίδες μείζονας κλίμακας

Ευθεία κατάσταση:	A' αναστροφή:	B' αναστροφή:
3η 3η 	4η 3η 3η 	3η 3η 4η

1   2   3   4   5   6   7   1

I
 vi⁶
 IV₄⁶

ii
 vii^{o6}
 V₄⁶

iii
 I⁶
 (vi)₄⁶

IV
 ii⁶
 (vii)^{o6}₄

V
 iii⁶
 I₄⁶

vi
 IV⁶
 (ii)₄⁶

vii^o
 V⁶
 (iii)₄⁶

I

4α. Ακουστική αναγνώριση διαφορετικών συγχορδιών πάνω από τον ίδιο μπάσο (σελ.40)

1.

I iii IV V I I⁶ IV V I

2.

I IV V I I⁶ ii⁶ V I

4β. Ακουστική αναγνώριση διαφορετικών συγχορδιών πάνω από τον ίδιο μπάσο (σελ.40)

3.

I IV V⁻⁷ I I IV V⁶₄⁻³ I

4.

I V⁶ I I V⁶₅ I I vii^{o7} I

5α. Ακρόαση – κατανόηση – απομνημόνευση – καταγραφή μελωδίας

<https://www.youtube.com/watch?v=P4l8ah2Rvm0>

Paavo Järvi & Deutsche Kammerphilharmonie Bremen

5β. Beethoven, Marcia Funebre, από την 3^η Συμφωνία σε Μιb μείζονα (Op.55, 1803-4).
II. Adagio Assai (σελ.19)

Violino I.

5γ. Beethoven, Marcia Funebre, από την 3^η Συμφωνία,
σε Μιb μείζονα (Op.55, 1803-4). Adagio Assai (σελ.19)

Violino I. *sotto voce.*

Violino II. *pp*

Viola. *pp*

Violoncello. *pp*

Basso. *pp*

<https://www.youtube.com/watch?v=P4l8ah2Rvm0>
Paavo Järvi & Deutsche Kammerphilharmonie Bremen

Breitkopf & Hartel, Leipzig
[https://imslp.org/wiki/Symphony_No.3%2C_Op.55_\(Beethoven%2C_Ludwig_van\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.3%2C_Op.55_(Beethoven%2C_Ludwig_van))

5δ. Σπαρτίτο Beethoven, Marcia Funebre, από την 3^η Συμφωνία,
σε Μιβ μείζονα (Ορ.55, 1803-4)

Marcia Funebre

Klavierfassung: Ernst Pauer

aus der Sinfonie Nr. 3

Ludwig van Beethoven (Op. 55)

Adagio assai.

pp

4

8

Ένα σωστά προσδιορισμένο πρόβλημα έχει λυθεί κατά 50%.

(Albert Einstein)

Πάντα να ξαναρχίζεις.

(Paul Valéry, Γάλλος ποιητής, 1871-1945)

Une Allée du jardin de Monet, Giverny (1902)
by [Claude Monet](#).